

EST. 1880

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2024-12-19
MÅLNR: T 11240-24
AKTBIL: 112

Till
Stockholms tingsrätt,
Avdelning 4
Box 8307
104 20 Stockholm

Endast per e-post:
stockholms.tingsratt@dom.se
stockholms.tingsratt.avdelning4@dom.se

Stockholm den 19 december 2024

SVAROMÅL

Mål nr. T 11240–24

Börje Ramsbro ./. Håkan Nordquists dödsbo

Med stöd av tidigare ingivna fullmakter får vi i egenskap av ombud för Håkan Nordquists dödsbo ("Dödsboet") inkomma med svaromål enligt följande.

1. INSTÄLLNING OCH YRKANDEN

- 1.1 Dödsboet yrkar i första hand att tingsrätten avvisar käromålet.
- 1.2 I andra hand yrkar Dödsboet att tingsrätten ogillar käromålet. Ramsbros yrkanden bestrids. Något belopp kan inte vitsordas i och för sig. Att beräkna ränta från dagen för delgivning av stämmingsansökan vitsordas i och för sig.
- 1.3 Dödsboet yrkar ersättning för sina rättegångskostnader med ett belopp som kommer att anges senare.

2. BAKGRUND

- 2.1 Börje Ramsbro var i mitten av 1980-talet ägare till 40 procent av System 3R-koncernen. Övriga ägare var Företagskapital AB ("Företagskapital") med 30 procent och industrimannen Arne Lundkvist med 30 procent. Lundkvist var tidigare VD för svenska IBM. År 1989 blev parterna oense sig emellan, varvid Börje Ramsbro köpte ut de övriga delägarna genom ett nybildat moderbolag –

- System 3R Holding AB (" **Holding** "). Rörelsen drevs i det helägda dotterbolaget System 3R International AB (" **International** "). Köpeskillingen om 25 MSEK finansierades genom ett lån i Sparbanken.
- 2.2 Hela koncernen, som vid den tidpunkten gick med vinst, var värderad till 41,7 MSEK. Bolagets VD Per Sandlund protesterade mot den ökade skuldsättningen som riskerade företagets existens och avgick. Börje Ramsbro inträdde därefter själv som verkställande direktör. Koncernen hade även upptagit lån i Nordbanken.
- 2.3 Åren därefter fram till 1992 gick koncernen med ständiga förluster samtidigt som man förlorade marknadsandelar. I februari 1992 var aktiekapitalet förbrukat och kassan tom. Sparbanken bistod den 10 april 1992 med ett brygg-lån om 17 MSEK, bilaga A. Krediten lämnades på följande villkor;
- a) En ny VD (Erik Andersson) för de bägge bolagen skulle tillsättas;
 - b) Ny styrelseordförande (Kjell Brändström), förutvarande finansdirektör på SCA, skulle tillträda; samt
 - c) Att nya delägare kunde hittas som kunde förbinda sig att utge finansiella tillskott.
- 2.4 Börje Ramsbro genomförde inte sina åtaganden enligt punkterna a) och b) ovan. Resultatet blev en öppen tvist med ordföranden och Sparbanken. I detta skede "köpte" Börje Ramsbro i juni 1993 ut Holdings immateriella rättigheterna för 50 000 SEK (ett belopp som Börje Ramsbro aldrig ens betalade till Holding). Rättigheterna värderades av bolagets patentombud och revisor till 14,5 MSEK.
- 2.5 Bolagets revisor protesterade mot utköpet och påtalade att risk var för handen att Börje Ramsbro hade begått lagbrott, dels i form av otillåten vinstutdelning, dels i form mannamån gentemot borgenärerna. Agerandet föranledde krav från Sparbanken att Börje Ramsbro skulle överlåta sina aktier för en krona, som skulle återgå om han kunde uppvisa offert från annat kreditinstitut som kunde ta över bankernas samtliga fordringar, bilaga B. Börje Ramsbro accepterade inte erbjudandet.
- 2.6 Konflikten med Sparbanken utmynnade i att Sparbanken valde att inte förlänga krediten med förfallodag den 31 augusti 1993. Den 15 september 1993 framställde Sparbanken en betalningsanmaning till Holding vid äventyr av konkursansökan, aktbilaga 23. Då betalning uteblev lämnade Sparbanken in en ansökan om att Holding skulle försättas i konkurs. En konkursförhandling var utsatt till måndagen den 6 december 1993.

- 2.7 Börje Ramsbro hade under sommaren 1993 inlett diskussioner med Håkan Nordquist och bolaget Företagskapital om ett tilltänkt delägarskap. Till en början diskuterade parterna en lösning innebärandes att de skulle äga en tredjedel vardera. Detta accepterades emellertid inte av Sparbanken som insisterade att Börje Ramsbro inte skulle ha någon roll i koncernen, aktbilaga 42.
- 2.8 Den 2 december 1993 träffades avtal mellan Börje Ramsbro å andra sidan och Håkan Nordquist, Företagskapital och Stiftelsen Småföretagarfonden ("**Småföretagarfonden**") (Gemensamt "**HNF**"), bilaga C. Avtalet innebar, i korthet, att HNF skulle ta över 100 % av aktierna i International och att Sparbanken skulle återta sin konkursansökan. Börje Ramsbro skulle för sin del få behålla rätten till vissa immateriella rättigheter, erhålla ett bolag från koncernen och ett avgångsvederlag.
- 2.9 Bankerna hade synpunkter på avtalet varför ett nytt avtal ingicks mellan parterna den 3 december 1993, aktbilaga 41 ("**3 Decemberavtalet**"). Det nya avtalet innehöll vissa omformuleringar, en överlåtelse av 10 % av aktierna i Holding från Börje Ramsbro till HNF samt en fullmakt för HNF att agera för Börje Ramsbros räkning vad avsåg de resterande aktierna i Holding. Vidare lämnade Börje Ramsbro en ovillkorad och oåterkallelig option till Sparbanken att förvärva aktierna i Holding för en krona. Samma dag tecknade HNF avtal med bankerna som närmare reglerade villkoren för koncernens rekonstruktion, aktbilaga 43.
- 2.10 Det ska framhållas att Börje Ramsbro under denna period var företrädd av ombud, advokaten Mikael Nordlander och affärsmannen Lars Saxholm.
- 2.11 Förvärvet av International fullföljdes genom att HNF, med stöd av fullmakten från 3 Decemberavtalet, valdes in i styrelse för Holding. Styrelsen beslutade den 28 januari 1994 om en försäljning av aktierna i International till HNF. Familjen Nordquists bolag, Campro Tooling AB, förvärvade aktierna i International den 1 februari 1994. Sparbanken påropade sin optionsrätt till Börje Ramsbros aktier i Holding den 21 februari 1994 och överlät sedan aktierna till International för en krona den 25 februari 1994.
- 2.12 Redan 1995 inledde Börje Ramsbro en rättegång mot System 3R International där Börje Ramsbro hävdade bättre rätt till 3R-koncernens immateriella rättigheter, vilka rättigheter Börje Ramsbro personligen "förvärvat" för 50 000 kronor i juni 1993. Tvisten hanterades av Stockholms tingsrätt under mål nummer T 7-109-95. Den 27 januari 1998 ogillade Stockholms tingsrätt Ramsbros talan och förpliktigade Börje Ramsbro att betala Internationals rättegångskostnader som uppgick till 2 973 000 SEK, bilaga D.

- 2.13. Genom en förlikning som träffades mellan Börje Ramsbro och International eftergav International sin fordran på utdömda rättegångskostnader mot att Börje Ramsbro förklarade att han inte hade några anspråk "av vad slag det vara må" mot International och övriga avtalsparter, bland andra Håkan Nordquist. Förlikningen innebar att tingsrättens dom från januari 1998 vann laga kraft.
- 2.14. År 2010 inledde Börje Ramsbro en rättegång mot Industrifonden, under vilken tingsrätten hade tveksamheter huruvida käromålet hade tillräcklig precision. Efter flera avvisingar, beslöt tingsrätten år 2013 att "med tvekan" utfärda stämning.¹ Grunden för Ramsbros talan var att Industrifondens tillgodogjort sig en obehörig vinst på Ramsbros bekostnad.
- 2.15. Efter en omfattande skriftväxling och en långvarig huvudförhandling med ett stort antal vittnen, meddelade Stockholms tingsrätt sin dom den 17 december 2015, vilken innebar att Börje Ramsbros samtliga yrkanden ogillades. I stället förpliktades Börje Ramsbro att ersätta Industrifondens rättegångskostnader med 4 380 012 kronor jämte ränta. Börje Ramsbro överklagade tingsrättens dom till både Svea hovrätt och Högsta domstolen, som inte meddelade prövningstillstånd.

3. UTVECKLING AV TALAN

Inledning

- 3.1. Det finns en rad omständigheter i detta mål som medför att tingsrätten inte behöver pröva målet fullständigt för att antingen avvisa eller ogilla Börje Ramsbros talan. Inledningsvis finns en skiljeklausul i avtalen som tecknats mellan parterna, vilket innebär att talan måste avvisas. Även om tingsrätten mot förmodan inte skulle avvisa talan så är Börje Ramsbros anspråk preskriberat, han är inte den part som lidit skadan i förevarande fall och han har ingått ett förlikningsavtal varvid han eftergivit sin rätt att föra talan gentemot Håkan Nordquist.
- 3.2. Dessa invändningar mot Börje Ramsbros talan kommer att utvecklas närmare nedan i punkt 3.4 – 3.15. Av processekonomiska skäl bemöter Dödsboet i nuläget inte allt det Börje Ramsbro har anfört i sina inlagor. Detta ska inte tolkas som ett vitsordande av något Börje Ramsbro anfört.

¹ Mål T 7855-12 vid Stockholms tingsrätt.

3.3 Det bestrids särskilt att Håkan Nordquist inte haft fullmakt att företräda Börje Ramsbro, att Håkan Nordquist förfarit vårdslöst vid parternas förhandlingar, att 3 Decemberavtalet varit ogiltigt, eller tillkommit under tvång, samt att aktierna i International hade det värde Börje Ramsbro gör gällande.

Börje Ramsbros talan ska prövas av skiljenämnd

3.4 Vilka omständigheter Börje Ramsbro menar leder fram till den yrkade rättsföljden får betraktas som något oklart. Den faktura som ligger till grund för käromålet, aktbilaga 18, tillsammans med den sammanfattning av grunder som finns i stämningsansökan, aktbilaga 71, leder emellertid till att Börje Ramsbros talan kan sammanfattas enligt följande.

3.5 Börje Ramsbro gör gällande att Håkan Nordquist frånhänt honom aktier i bolaget International till ett värde som är lägre än det som bokförts för aktierna i Holdings årsredovisning år 1993. Yrkat belopp motsvarar det bokförda värdet. De avtal som tecknats mellan Håkan Nordquist och Börje Ramsbro var "påtvungade" och, får förmodas, därmed ogiltiga. Börje Ramsbro gör vidare gällande att Håkan Nordquist aldrig haft fullmakt att agera å Börje Ramsbros vägnar.

3.6 Börje Ramsbro och Håkan Nordquist mellanhavanden reglerades genom 3 december avtalet. Genom detta avtal befullmäktigades bland annat Håkan Nordquist att agera å Börje Ramsbros vägnar vad avsåg dennes aktier i Holding. Det är genom denna fullmakt som överlåtelsen av Holdings aktier i International kunde äga rum.

3.7 I 3 Decemberavtalet kom parterna överens om att tvister ska avgöras av skiljemän. Nedan återfinns utdrag av den aktuella skiljeklausulen.

§ 12

Twist rörande tolkning och tillämpning av detta avtal samt därur härflytande rättsförhållanden skall i första hand lösas av styrelsen för System 3R International AB och i sista hand avgöras av skiljemän enligt vid var tid gällande lag härom. 2

3.8 Eftersom frågor som rör avtalen, samt därur härflytande rättsförhållanden, ska prövas av skiljenämnd saknar tingsrätten behörighet att ta upp tvisten till prövning. Detta gäller även, som i förevarande fall, när påstående framförts att

² Skiljeklausul från 3 Decemberavtalet, aktbilaga 41. Även avtalet av den 2 december 1993 innehåller en likalydande skiljeklausul i § 10, se bilaga C.

huvudavtalet är ogiltigt, jmf 3 § lag om skiljeförfarande (1999:116). Börje Ramsbros talan ska därför i första hand avvisas.

Börje Ramsbros anspråk är preskriberat

- 3.9 Om tingsrätten inte skulle avvisa Börje Ramsbros anspråk ska talan ogillas på den grund att anspråket är preskriberat. Den påstådda skadegrundande handlingen ska ha inträffat år 1994. Anspråk har dock framställts först den 20 juni 2006 enligt fakturan som utgör aktbilaga 18. Preskription har därmed inträtt enligt 2 § preskriptionslagen (1981:130).

Börje Ramsbro är inte den part som lidit skadan

- 3.10 Vad Börje Ramsbro gör gällande till stöd för sitt yrkande är en överlåtelse av aktier i International till underpris. I detta avseende tycks Börje Ramsbro helt bortse från att det är Holding som var innehavare av aktierna i International. Det är alltså Holding som lidit den påstådda skadan. Talan ska ogillas även på denna grund.

Börje Ramsbro har ingått en förlikning som förhindrar anspråket

- 3.11 Som nämnades i punkterna 2.12 – 2.13 ovan, hade Börje Ramsbro inlett rättegång mot International år 1995. Börje Ramsbro förlorade tvisten i tingsrätten och dömdes att ersätta Internationals rättegångskostnader. Parterna träffade en förlikning den 8 mars 2000 som innebar att Börje Ramsbro avsåg sig samtliga anspråk mot såväl International som företrädare eller parter i 3 Decemberavtalet, bilaga E. Förlikningsavtalet i relevanta delar lyder enligt följande:

4. Ramsbros förklaringar gentemot International m fl

Ramsbro förklarar sig inte ha något anspråk av vad slag det vara må mot International, annat bolag i dess koncern eller övriga parter och/eller företrädare i avtal den 3 december 1993, bilaga 2.

Ramsbro förklarar sig uttryckligen avstå från alla de anspråk han i olika sammanhang framfört eller antytt mot International, annat bolag i dess koncern eller övriga parter och/eller företrädare för parter i avtal den 3 december 1993. Denna förklaring och detta avstående gör Ramsbro härigenom även för räkning 5D Academy AB, 556216-3450 och alla andra fysiska eller juridiska personer som han, direkt eller indirekt, må företräda, äga eller kontrollera.

Ramsbro försäkrar att han inte till annan överlåtit något anspråk mot någon av ovan angivna fysiska eller juridiska personer.

- 3.12 Anledningen till hänvisningen till 3 Decemberavtalet i förlikningen mellan Börje Ramsbro och International var att Börje Ramsbro vägrade att sätta sitt namn på ett papper där Håkan Nordquists och Hans Dirtofts namn förekom. Eftersom Håkan Nordquist var part och Hans Dirtoft var företrädare för Företagskapital och Småföretagarfonden i 3 Decemberavtalet uppfyllde hänvisningen Internationals syfte, eftersom friskrivningen i förlikningsavtalet härigenom inte bara kom att gälla International och Holding utan även Företagskapital, Håkan Nordquist och Hans Dirtoft. Genom hänvisningen kom även Småföretagarfonden att omfattas av förlikningsavtalets friskrivningsklausul.
- 3.13 Förlikningsavtalets räckvidd prövades av Stockholms tingsrätt genom mellandom av den 17 juni 2014 i mål T 7855-12, bilaga F. I målet var fråga om Industrifonden³ omfattades av förlikningsavtalet, vilket Stockholms tingsrätt besvarade nekande. Det framgår emellertid redan av första meningen i domskälen⁴ att Håkan Nordquist är en av de parter som omfattas av förlikningsavtalet.
- 3.14 Det bör noteras att Börje Ramsbro var företrädd av advokat Percy Bratt vid förlikningsförhandlingarna. Börje Ramsbro har vidare den 19 augusti 2003 skriftligen bekräftat att 3 Decemberavtalet och förlikningsavtalet av den 8 mars 2000 "skall följas till fullo", bilaga G.
- 3.15 Förlikningsavtalet utgör således ännu ett skäl till att ogilla Börje Ramsbros talan.

³ Småföretagarfonden upplöstes den 31 december 1993 varvid samtliga av Småföretagarfondens tillgångar och åtaganden överfördes till Industrifonden den 1 januari 1994 genom riksdagsbeslut.

⁴ Sidan 11 i mellandomen, bilaga F.

Dödsboets invändningar bör prövas inom ramen för en mellandom

- 3.16 För det fall tingsrätten inte avvisar Börje Ramsbros talan anser Dödsboets att invändningar som redogörs för ovan i punkt 3.9 – 3.15 bör prövas inom ramen för en mellandom. Börje Ramsbros processföring har medfört kostnader till betydande belopp för de parter som involverats, även samhället har drabbats av kostnader. Tingsrätten bör därför hantera målet på ett sådant sätt att processkostnaderna minimeras.
- 3.17 De invändningar Dödsboet framfört ovan kan prövas med relativt begränsad bevisföring och leder samtliga till ett ogillande av Börje Ramsbros talan. Det är därför lämpligt att vilandeförklara målet i övrigt och bereda parterna tillfälle att formulera temata till mellandomsfrågor.

Omständigheterna som ligger till grund för Börje Ramsbros talan har redan prövats

- 3.18 Avslutningsvis vill Dödsboet i sak framhålla att Stockholms tingsrätt redan prövat omständigheterna som ligger till grund för Börje Ramsbros talan inom ramen för mål T 7855-12. Målet avsåg andra parter men i övrigt anfördes i princip samma omständigheter. Stockholms tingsrätt kom då fram till att vare sig 3 Decemberavtalet eller Sparbankens option var ogiltiga. Domstolen fann vidare att försäljningen av Holdings aktier i International inte på något sätt var ogiltig eller obehörig.

Stockholms tingsrätts dom i nämnda mål måste därför ges stark bevisverkan i förevarande mål. Särskilt eftersom den vunnit laga kraft efter att vare sig Svea hovrätt eller Högsta domstolen meddelat prövningstillstånd.

Angående Börje Ramsbros editionsföreläggande

- 3.19 Börje Ramsbro har i sin inlaga av den 7 november 2024, aktbilaga 90, yrkat att Dödsboet ska förpliktas utge ett antal handlingar. Inledningsvis vill Dödsboet framhålla att det ur ett processekonomiskt perspektiv inte är önskvärt att editionsfrågor prövas innan det är fastlagt när de olika omständigheterna ska prövas. För det fall tingsrätten beslutar om att pröva frågor inom ramen för en mellandom bör enbart editionsyrkanden som är relevanta för mellandomsfrågorna tillåtas. Detta är lämpligt ur ett processekonomiskt perspektiv och har dessutom stöd i praxis (se bland annat RH 1988:109).

3.20 Oaktat vad som ovan anförts meddelar Dödsboet kortfattat sin inställning till meddelarens meddelande i detta svaromål. Börje Ramsbros yrkanden återges och bemöts nedan i tur och ordning.

"Börje Ramsbro yrkar att tingsrätten förpliktar dödsboet Håkan Nordquist att överlämna bestyrkt kopia av köpeavtal och aktieöverlåtelseavtal tecknade med ägaren Börje Ramsbro gällande Håkan Nordquists förvärv av aktieandelar 25 + 225 aktier i Holding enligt det avtal som skulle ha biträtts av Börje Ramsbro."

3.21 Börje Ramsbro tycks här ha missförstått händelseförloppet. 25 aktier i Holding till HNF överläts genom 3 Decemberavtalet, aktbilaga 41. Resterande överläts av Sparbanken till International. Handlingarna, utöver 3 Decemberavtalet, existerar således inte.

"Börje Ramsbro yrkar att tingsrätten förpliktar dödsboet Håkan Nordquist att överlämna den fullmakt som åberopas i det hemliga avtalet och som skulle ge Håkan Nordquist och Företagskapital omfattande befogenheter."

3.22 Även här får hänvisas till 3 Decemberavtalet, närmare § 2.

"Börje Ramsbro yrkar att tingsrätten förpliktar dödsboet Håkan Nordquist att överlämna bestyrkta köpeavtal eller andra fångeshandlingar och aktieöverlåtelseavtal samt andra handlingar av betydelse avseende av "Håkan Nordquist med familj genom eget bolag" förvärvade 35 000 aktier i International efter styrelsebeslut i Holding den 28 januari 1994."

3.23 Handlingarna ska styrka att Börje Ramsbro ej informerades om eller medverkade till utförsäljningen trots "ägandet och villkoren i den lämnade viljeförklaringen". Vidare ska handlingarna styrka att förvärvet är ogiltigt då Börje Ramsbro inte tecknat avtal med "Håkan Nordquist med familj genom eget bolag".

3.24 Handlingarna kan inte antas ha betydelse som bevis för angivna bevistemata. Överlåtelseavtal mellan Holding och Håkan Nordquists bolag kan inte rimligen antas skina ljus över Börje Ramsbros insikter och vetskap. Vidare är det helt ostridigt att Börje Ramsbro inte tecknat avtal med "Håkan Nordquist med familj genom eget bolag" avseende aktier i International. Detta eftersom Börje Ramsbro vid tillfället inte ägde aktier i International. Det saknas därför förutsättningar för att meddela edition.

"Börje Ramsbro yrkar att tingsrätten förpliktar dödsboet Håkan Nordquist att överlämna styrkt kopia av innehållet i pärm "Ramsbro" och USB sticka "Ramsbro" som finns på Visinge."

3.25 Börje Ramsbros begäran avser en kategori av handlingar som till stor del utgörs av minnesanteckningar. Börje Ramsbro har inte anfört några synnerliga skäl till varför handlingarna ändå ska utges. Det saknas därför skyldighet för Dödsboet att utge handlingarna enligt 38 kap. 2 § 3 st rättegångsbalken (1942:740).

3.26 För det fall Börje Ramsbro kan identifiera specifika handlingar ur den angivna kategorin återkommer Dödsboet med sin inställning avseende dessa handlingar.

4. SAMMANFATTNING AV BESTRIDANDEGRUNDER

4.1 Tvisten ska enligt parternas avtal handläggas av skiljenämnd varför talan måste avvisas av tingsrätten.

4.2 Börje Ramsbros påstådda fordran är preskriberad.

4.3 Börje Ramsbro är inte den part som lidit skada till följd av överlåtelsen av Holdings aktier i International.

4.4 Håkan Nordquist har inte gjort sig skyldig till culpa in contrahendo eller annan vårdslöshet.

4.5 Håkan Nordquist har inte gjort sig skyldig till tvång, svek, ocker eller utpressning.

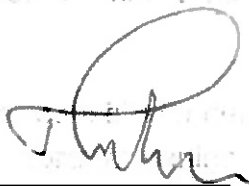
4.6 Det har således inte förelegat någon skadeståndsskyldighet för Håkan Nordquist och föreligger således heller ingen skadeståndsskyldighet för Dödsboet.

4.7 Under alla förhållanden har Börje Ramsbro genom ovan angivna förlikningar förbundit sig att inte framställa ytterligare anspråk med anledning av de omständigheter som Börje Ramsbro anför i stämningsansökan.

BEVISNING

4.8 Såvitt avser Dödsboets bestridande i sak avser Dödsboet – för det fall käromålet inte avvisas – att inkomma med preliminär bevisuppgift så snart det genom Rambros yttrande över svaromålet har klarlagts vilka sakförhållanden som är tvistiga.

Som ovan

Advokat Hans Bagner

Advokatfirman Morssing & Nycander AB
+46 76 623 03 27
hans.bagner@mornyc.com

Som ovan

Bitr. jurist Anton Löved

Novak & Martin Advokatfirma AB
+46 76 834 12 66
al@nomadvokat.se

Bilageförteckning

Bilageförteckning

Bilaga	Stycke	Handling	Datum
A	2.3	Krediterbidande Sparbanken	1992-04-10
B	2.5	Sparbanken kravbrev	1993-08-10
C	2.8	Första Avtal Ramsbro, HNF	1993-12-02
D	2.12	Stockholms TR, T 7-109-95, domslut	1998-01-27
E	3.11	Förlikningsavtal	2000-03-08
F	3.13	Stockholms TR, T 7855-12, Mellandom	2014-06-17
G	3.14	Avtalsbekräftelse	2003-08-19